

การสัมมนา แขนนำ  
ผู้บริโศค อ่าเภอหน้าพอง  
17-18 ก.ค. 2547

เรียบเรียงโดย เกอัสกรประชาสรณ์ แสหนักดี

ศูนย์ฝีกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล

[www.prachasan.com](http://www.prachasan.com)



## ประวัติวิทยากร

[www.prachasan.com](http://www.prachasan.com)

**ชื่อ** นายประชาธรรม นามสกุล แสนภักดี **ชื่อเล่น** โหน่ง

**ภูมิลำเนา** ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

**ตำแหน่งงานปัจจุบัน** หัวหน้างานประสานรัฐและท้องถิ่น

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น (สสจ.ขอนแก่น)

**อาชีพอิสระ** ผู้จัดการศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล (ขอนแก่น)

### การศึกษา

- **ปริญญาตรี** เกษศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2535
- **ปริญญาโท** สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2540
- **กำลังศึกษาระดับปริญญาเอก** พัฒนศาสตร์ ม.ขอนแก่น พ.ศ. 2543- ถึงปัจจุบัน

### ประวัติการทำงาน

2535-2537 โรงพยาบาลอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

2537-ปัจจุบัน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

### กิจกรรมทางสังคม

2541-ปัจจุบัน ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กรผู้บริโภครักษ์ จังหวัดขอนแก่น (NGO)

2546- ปัจจุบัน ผู้ประสานงานโครงการรู้เท่าทันสื่อเพื่อสุขภาพ ภาคอีสาน

2545- ปัจจุบัน ผู้ดำเนินรายการวิทยุคุยกันก่อนนอนกับเกษตรขอนแก่น (สวท.)

### งานวิทยากร

- เป็นวิทยากรรับเชิญจากหน่วยงานต่างๆ ประมาณปีละ กว่า 40 ครั้ง
- อาจารย์พิเศษ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ ม.สารคาม, คณะเกษตร ม.ขอนแก่น



กำหนดการ สัมมนาแกนนำผู้บริหาร อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

ระหว่างวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547

ณ อินเทอร์เน็ต รีสอร์ท อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

วันที่ 17 กรกฎาคม 2547

- 07.00-09.00 น. ผู้เข้าร่วมสัมมนาเดินทางจากอำเภอน้ำพอง ถึงที่พัก
- 09.00-09.15 น. ชี้แจงการสัมมนา (กำหนดการ / ที่พัก/กิจกรรม/ทีมงานวิทยากร)
- 09.15-10.30 น. นำเสนอสภาพปัญหาที่ผ่านมา และกิจกรรมผลงานทางด้านการคุ้มครองผู้บริหาร  
โภคในพื้นที่อำเภอน้ำพอง  
โดย ภญ.นิธินาถ เอื้อบัณฑิต หน.ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน รพ.น้ำพอง
- 10.30-10.45 น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เพื่อสุขภาพ
- 10.45-12.00 น. ฝึกปฏิบัติ การเขียนแผนที่ความคิด (Mind Map) เพื่อใช้ในการประชุม  
และการวิเคราะห์ปัญหาการบริโภคของชุมชน  
(ฝึกปฏิบัติจริงพร้อมวิเคราะห์ปัญหาจริง แบ่งกลุ่มย่อย 2-3 กลุ่ม)  
วิทยากร เภสัชกรประชาสรรค์ แสนภักดี
- 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารเที่ยง และจัดการเรื่องห้องพัก
- 13.00-14.30 น. นำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อยจากการวิเคราะห์ปัญหาชุมชนด้านการบริโภค
- 14.30-14.45 น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- 14.45-15.30 น. แนวคิดเรื่องการพัฒนากลุ่ม/องค์กรผู้บริหารโภคในระดับท้องถิ่น  
โดยวิทยากร ภก.ประชาสรรค์ แสนภักดี  
(เครือข่ายองค์กรผู้บริหารโภคจังหวัดขอนแก่น)  
คุณเครือวัลย์ โพธิ์ศรี (เครือข่ายสื่อเพื่อสุขภาพ)
- 15.30-16.30 น. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ด้วยเทคนิคการระดมสมอง  
(Brainstorming) ผู้เข้าร่วมสัมมนา เพื่อการเคลื่อนงาน การพัฒนา  
กลุ่ม/เครือข่ายผู้บริหารโภค อำเภอน้ำพอง
- 16.30-16.45 น. สรุปการเรียนรู้ประจำ โดย เภสัชกรประชาสรรค์ แสนภักดี
- 16.45-18.00 น. พักรับประทานอาหารเย็น ออกกำลังกาย นันทนาการ
- 18.00-19.00 น. รับประทานอาหารเย็น
- 19.00-21.00 น. ประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนกิจกรรมคุ้มครองผู้บริหารโภค (แผนปฏิบัติการ)
- 21.00 น. พักรับประทานอาหาร

**วันที่ 18 กรกฎาคม 2547**

06.00 – 07.00 น. ร่วมกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (วิ่งเพื่อสุขภาพ / แอโรบิก/เดิน/ จักรยาน)

07.30-08.30 น. รับประทานอาหารเช้า

08.30-10.30 น. นำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย

- แนวทางการพัฒนากลุ่ม/องค์กรผู้บริหาร โภคในระดับท้องถิ่น

- แผนงานการดำเนินงานกิจกรรมคุ้มครองผู้บริโภคอำเภอ น้ำพอง

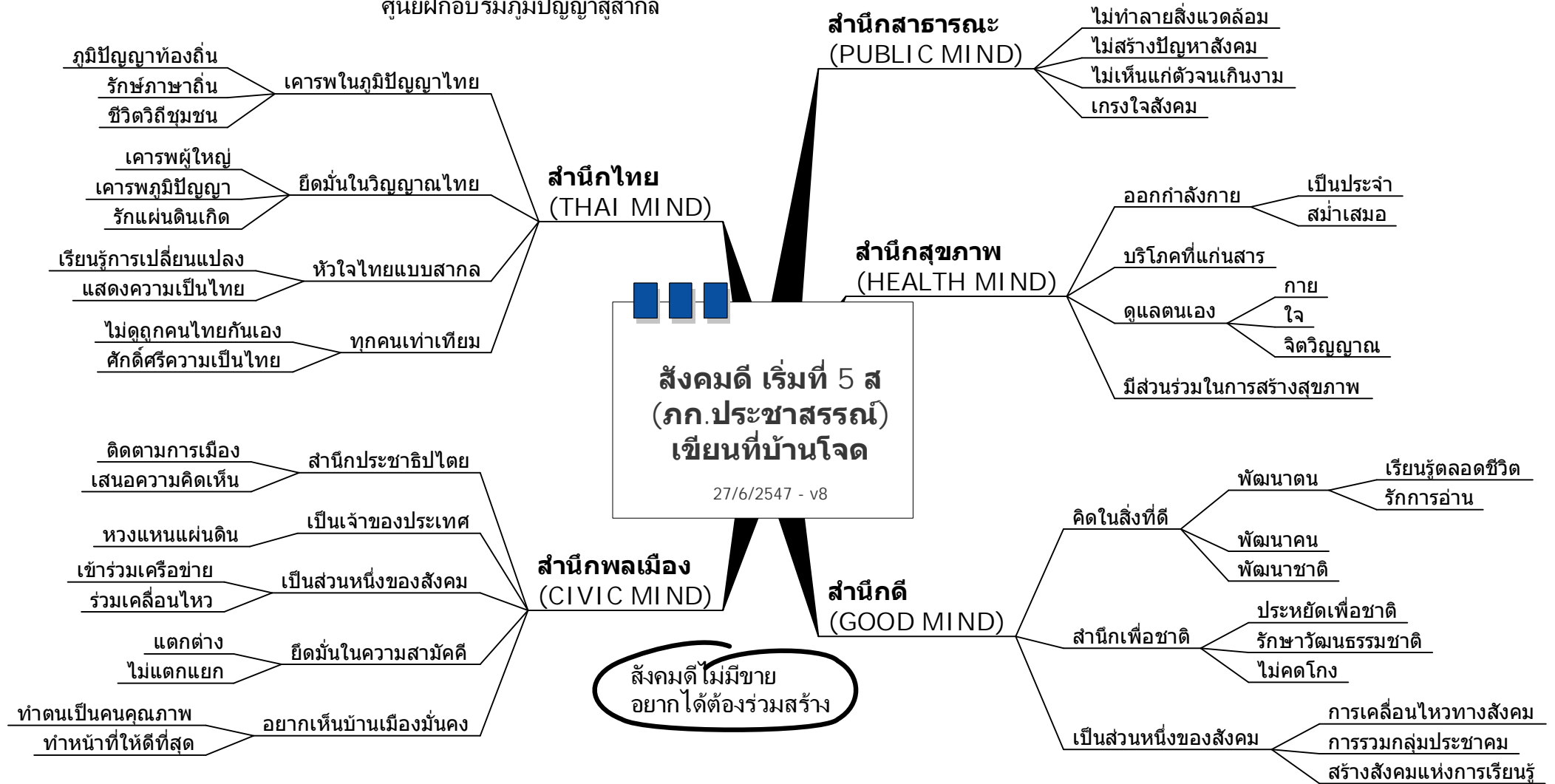
10.30-10.45 น. รับประทานอาหารว่าง ในห้องสัมมนา

10.30-11.00 น. สรุปและให้ข้อเสนอแนะการนำเสนอและกิจกรรมแผนงาน โครงการคุ้มครอง  
ผู้บริโภคอำเภอ น้ำพอง

๗ โดย วิทยากร เกษัชกรประชาสรรค์ แสนภักดี (องค์กรผู้บริโภคฯ)  
คุณเครือวัลย์ โพธิ์ศรี (เครือข่ายสื่อเพื่อสุขภาพ)

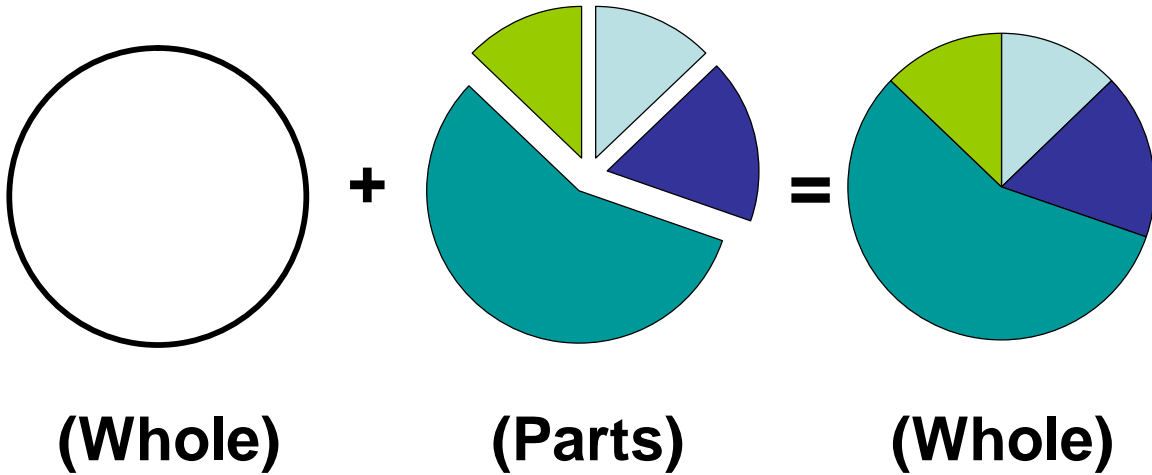
ส่วนที่เหลือให้เปิดไปเพิ่มเติมได้ให้เวลาครบวันครบ ใส่เข้าไปให้ครบ เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย  
ต่างๆ ได้ สบายตัวในการจัดงาน ยินดีเซ็นชื่อให้ครบเวลารับ

นำเสนอการสร้างสังคมดี เริ่มที่ 5 สำนัก โดย  
 เกษัชกรประชาสรรค์ แสเนภักดิ์  
 ศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล



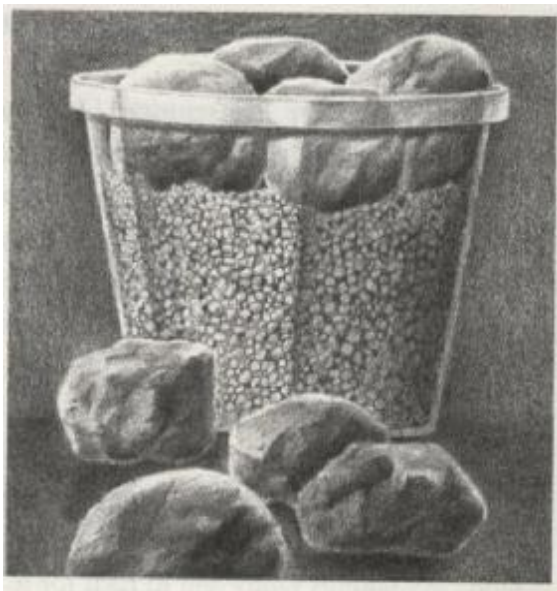
# *Begin with The End in Mind*

มองภาพสุดท้ายก่อนเริ่มต้น



*F i r s t T h i n g F i r s t --- by Mind Map*

สิ่งสำคัญ งาน และ ชีวิต



*First Thing First*



# เกิดมาทำไม?

## คำถามที่ทำให้ชีวิตหลายคนเปลี่ยนแปลง

เรียบเรียงโดย เกษัชกรประชาธรรม แสนภักดี M.P.H. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิ่งที่แต่ละคนที่เกิดมาบนโลกใบนี้มีเหมือนกันคือ ชีวิต ทุกคนมีชีวิตมีลมหายใจ แต่สิ่งที่คนแต่ละคนแตกต่างกัน คือ ความฝัน ความปรารถนา หลายคนเชื่อเรื่องโชคชะตา รอคอยแต่ความหวังไม่ยอมลงมือทำงาน รอให้ดวงเป็นลสิ่งนำพาชีวิต

ทุกคนมีมือ มีเท้า มีแขน มีขา มีตามีปาก มีอวัยวะเหมือนกัน แล้วทำไมแต่ละคนจึงมีชีวิตที่สุขสบายต่างกัน คำถามที่ว่า เกิดมาทำไม? จึงน่าสนใจอย่างมาก

คนเหล่านี้คือกันทั้งโลก

เกิดแล้วกลับตัว

ปลิ้นตายเมียนคชุกคน

แต่ทุกคนก็มีเหตุผลแตกต่างกันออกไป บ้างบอกเกิดมาใช้กรรม บ้างบอกเกิดมาเพื่อทำงาน บางคนบอกเกิดมาเพื่อสืบพันธุ์ แล้วท่านหลงเกิดมาเพื่ออะไร? ถ้าตอบคำถามได้แล้วท่านก็จะรู้ว่าจะอยู่ต่อไปเพื่ออะไร? จะมีชีวิตเพื่อใคร? แต่ถ้าวันนี้ยังหาคำตอบที่ชัดเจนให้กับตัวเองไม่ได้ เวลาที่เหลืออยู่ก็ยากที่จะมีความสุข เพราะไม่มีความชัดเจนว่าจะมีชีวิตอยู่เพื่อใคร? จะทำอะไรในช่วงเวลาที่เหลืออยู่

คนแต่ละคนเกิดมาถ้าอายุเฉลี่ยคนละ 70 ปี จะมีชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ประมาณ 25,550 วัน แต่ละวันจึงมีค่ากับทุกชีวิต คนที่ปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยไม่ยอมสู้ ไม่ยอมก้าว คนๆ นั้นยอมล้มหลังและไม่เจริญ ในหนึ่งวันท่านทำอะไรบ้าง? ดูทีวี ดื่มเหล้า นอนกลางวัน ซอปปิ้ง เล่นกีฬา ไปวัดทำบุญ ทำงาน อ่านหนังสือ ฟิมพ์ กิน ดื่ม อื่นๆ อีกหลากหลาย

ถ้าเหลือเวลาอยู่ในโลกนี้อีก 30 ปี ท่านจะทำอะไรบ้าง เพื่อใคร เมื่อไร? แล้วถ้าท่านมีเวลาเหลืออยู่บนโลกใบนี้ 10 ปี ท่านจะทำอะไร เพื่อใคร เมื่อไร? แล้วถ้าเหลือเวลา 1 ปี สำหรับชีวิต สิ่งที่ยากจะทำแล้วยังไม่ได้ทำมีอะไรบ้าง? เอาใหม่ให้ท่านเหลือเวลา 3 เดือน อยู่บนโลกใบนี้ สิ่งที่ท่านจะทำคืออะไร? แล้วถ้าเหลือเวลาเพียง 1 สัปดาห์ล่ะ อะไรคือสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตที่ท่านต้องทำให้ได้ แล้วถ้าเหลือเพียงหนึ่งวัน



ถามจริง ๆ จะทำอะไร มีอะไร ที่ยังไม่ได้ทำอีกบ้าง?

สิ่งที่แน่นอนที่สุดคือทุกคนต้องตาย แต่สิ่งที่ไม่แน่นอนคือ จะตายเมื่อใด?

คนจะเป็นคนที่สมบูรณ์ต้องประกอบกันทั้งร่างกายสมบูรณ์ จิตใจผ่องใสดีงาม และมีสังคมที่เข้มแข็งและอบอุ่น วันนี้ท่านได้ทำตัวเองให้มีความสุขสมบูรณ์ ทั้งกายใจ และสังคมหรือยัง?

ความสมบูรณ์ทางกาย ต้องประกอบด้วย 5 อ อาหาร อากาศ อนามัย ออกกำลังกาย อูจจาระ และต้องทำ อ ให้มากขึ้นอันประกอบด้วย อดทน อดออม อ่านหนังสือ อโหสิ

ความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจ สำคัญที่สุด คนรวยอาจจะไม่มีความสุข เพราะแต่ละคนมีปัญหาแตกต่างกันออกไป ระหว่างสุข ทุกข์ รวย จน เป็นสิ่งที่ท่านเลือกได้ว่าจะเอาอะไร?

ด้านสังคมเป็นสิ่งที่จะมาเสริมให้แต่ละคนมีชีวิตที่เป็นสุข เพราะหากร่างกายสมบูรณ์ จิตใจดีงาม แต่สังคมทราบ ท่านจะไปได้สักกี่น้ำ ถ้าวันนี้แต่ละครอบครัวมุ่งแต่จะสร้างให้ครอบครัวตัวเอง เข้มแข็ง และดีที่สุด ไม่สนใจสังคม ชุมชน รอบข้าง ไม่มีจิตสาธารณะ แล้วประเทศไทย จะอยู่อย่างไร?

**“สังคมดี ไม่มี ขยายอยากได้ต้องร่วมสร้าง”**

ควรจะทำอะไร? เพื่อใครบ้าง? เป็นคำถามที่ทำให้ทายเป็นอย่างมาก ในทัศนะของผู้เขียนเสนอว่า เราควรจะมีชีวิตอยู่เพื่อทำบางสิ่งบางอย่างให้กับ

**ประเทศชาติ สังคมส่วนรวม ครอบครัว และตัวเราเอง**

ถ้าเราให้ความสำคัญกับสิ่งใด สิ่งหนึ่งมากเกินไปส่วนที่เหลือก็จะขาด เกิดความไม่สมดุล เช่น ทำงานจนลืมครอบครัว หรือสนใจแต่ครอบครัว จนลืมประเทศชาติ ท่านต้องหาจุดสมดุลให้กับตัวเองให้ได้

จำไว้ว่า **“ไม่มีมนุษย์คนใดในโลกที่เกิดมาแล้วมีความสุขและสมหวังตลอดเวลา”** ความล้มเหลวในชีวิตเป็นสิ่งที่ต้องยอมรับ ขอเพียงเราไม่ท้อและไม่ถอย ชัยชนะ จะเป็นของเรา

วันนี้ได้ทำหน้าที่ ของตัวเอง อย่างสมบูรณ์ แล้วหรือยังหน้าที่ ของ ลูก หน้าที่ของ ของพ่อ หน้าที่ ของส่วนใน ชุมชน หน้าที่ ของ ประชาชน ชาวไทย คนหนึ่ง และในท้ายที่สุด หน้าที่ ของ ความเป็นมนุษย์ ที่จะต้องรักษ์ โลก ในนี้ ไว้ให้กับลูกหลานให้ยาวนานที่สุด จงเริ่มต้นตั้งแต่วันนี้ ไม่ต้องรออีกแล้ว



## แผ่นความจริง(Fact Sheet)

# สถานการณ์การคุ้มครองผู้บริโภคในเมืองไทย

ภค.ประชากรศาสตร์ แสตนภักดี M.P.H. CMU

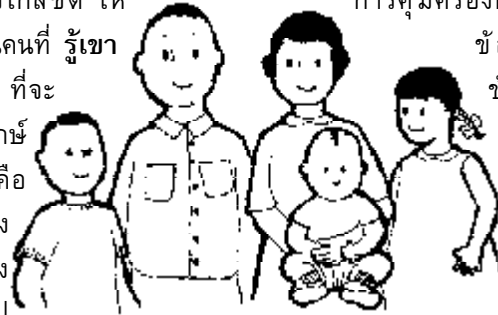
ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กรผู้บริโภคจังหวัดขอนแก่น

<http://www.glocalization.org>

e-mail: [glocalization@thailand.com](mailto:glocalization@thailand.com)

วันอาทิตย์ที่ : 27 มิถุนายน 2545 เวลา 13.00-16.00 น.

ปัจจุบันสถานการณ์การคุ้มครองผู้บริโภคในเมืองไทย นับว่าอยู่ในสภาวะแห่งการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลต่อไปนี้ เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคไทยต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ให้ความสำคัญ และไม่นิ่งเฉย ทำตัวเป็นคนที่ รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน รู้กัน รู้แก่ พร้อม ที่จะ เป็นครอบครัวแห่งการพึ่งตนเอง พิชิตภัย สิทธิของตนเอง และชุมชนต่อไป นี้คือ ความจริง (Fact)\*\*กฎหมาย คุ้มครองผู้บริโภคล้าสมัย \*\*สิทธิผู้บริโภค มีเพียง 5 ข้อเท่านั้น ซึ่งน้อยเกินไป



อันประกอบด้วย ๑) สิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสาร ๒) สิทธิจะมีอิสระในการเลือก ๓) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัย ๔) สิทธิที่จะได้รับการชดเชย ๕) ได้รับสัญญาที่เป็นธรรม \*\*\* ประชาชนผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่ ไม่รู้สิทธิของตนเองว่ามีอะไรบ้างจึงไม่เกิดการตระหนัก \*\*\* ผู้บริโภคไม่แสดงบทบาท และหน้าที่ของตนเอง อย่างเต็มที่ เช่น ไม่ประเมินสินค้าหรือบริการ ไม่ร้องทุกข์ ไม่รวมตัวกัน ไม่มีจิตสาธารณะ ไม่นึกถึงสิ่งแวดล้อม \*\*\* หน่วยงานที่รับผิดชอบการคุ้มครองผู้บริโภคในเมืองไทย มีจำนวนมาก ทำให้การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคเกิดความยุ่งยาก ซับซ้อน \*\*\* องค์กรผู้บริโภคในเมืองไทยยังมีจำนวนน้อย ทำให้การทำงานขาดพลัง การต่อสู้จึงมักจะเป็นฝ่ายเสียเปรียบเสมอมา \*\*\* ผู้ประกอบการขาดจิตสำนึกไม่ยึดปรัชญาของการคุ้มครองผู้บริโภคที่ว่า "อาหารที่ให้เพื่อนบ้านนั้นควรสะอาดปลอดภัย และถูกอนามัย" \*\*\* ปัจจุบันผู้บริโภคมีทางเลือกในเรื่องข้อมูลข่าวสารมากขึ้น เช่น การมีสายด่วน ผู้บริโภคของหน่วยงานต่างๆ อาทิ สายด่วน ออย.-1556 สายด่วนสุขภาพ-1669 สายด่วนสคบ.-1166 สายด่วน พาณิชยราคา-1569 ผู้บริโภคจึงมีที่พึ่งทางข้อมูลมากขึ้น \*\*\* ในด้านการศึกษา ในโรงเรียนทุกระดับยังไม่มีหลักสูตร เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภคโดยตรง สิ่งที่เราควรจะเป็นคือ การกำหนดให้มีวิชาเรียนทางด้านคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protec-

tion) \*\*\* สีมื้ออิทพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคโดยเฉพาะวัยรุ่นนิยมบริโภคตามๆ กัน รวมทั้งตามดารา นักร้อง นิยมวัฒนธรรมต่างประเทศโดยขาดการเรียนรู้ถึงที่ไปที่มาของสิ่งที่ตัวเองบริโภค เช่น อาหาร Fast Food อาหารขยะทั้งหลาย \*\*\*

## ทางออกของการคุ้มครองผู้บริโภคในเมืองไทย

๑) การปรับแก้กฎหมายให้ทันสมัยมากขึ้น โดยเฉพาะ การเร่งให้เกิดองค์การอิสระ มาตรา 57 ตามรัฐธรรมนูญใหม่ ๒) ผู้บริโภคไทยต้องออกมารวมตัวกันเป็นองค์กรในระดับต่างๆ เช่น ระดับหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ เพื่อการต่อรอง เพื่อการเคลื่อนไหวเพื่อผู้บริโภค โดยประสานงานกันเป็นเครือข่าย ๓) รัฐจะต้องจัดให้มีข้อมูลสาธารณะ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น ข้อมูลราคาสินค้า ข้อมูลผลวิเคราะห์คุณภาพสินค้า ข้อมูลรายชื่อผู้ประกอบการที่ทำผิดกฎหมาย รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค อาจจะทำในรูปแบบของ CD วิทยุ หรือระบบเสียงผ่านโทรศัพท์ (Audiotext)

๔) ผู้ประกอบการต้องไม่เอากำไร เป็นตัวตั้ง ต้องยึดมั่นในเป้าหมายของการคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกัน คือ การมี "ความปลอดภัย เป็นธรรม และประหยัด"

๕) สื่อมวลชนจะต้องแสดงความมุ่งมั่นในการคุ้มครองผู้บริโภคมากกว่าเดิม เช่น การจัดผังรายการวิทยุ โทรทัศน์ เรื่องของการคุ้มครองผู้บริโภค ให้อยู่ในช่วงเวลา ที่มีผู้ฟังหรือชมจำนวนมาก เช่น ช่วงเย็น (Prime time)

๖) ต่อไปนี้ใครทำผิดเราจะต้องรวมตัวกันก็ดกกัน สินค้า ให้ออกไปจากท้องตลาด ต้องไม่ซื้อมาใช้ หรือบริโภค

๗) เราต้องร่วมกันกำหนดวันไม่ซื้อ (Buy Nothing Day) เพื่อลดการบริโภคในช่วงวันเทศกาล ต่างๆ ทั่วประเทศ

"ไม่มีคำว่าสายเกินไปสำหรับการเริ่มต้นในสิ่งที่ถูก ต้อง และดีงาม" พบปัญหา วันนี้ เราจะไม่นิ่งเฉย จะออกมาบอกสังคม ให้รับรู้ว่าเป็น คนหนึ่ง ที่มี ปัญญา ไม่ ยอมให้ ใคร มาหลอกได้ง่ายๆ เหมือน ที่ ผ่านมา ตู๊ปณ. โทรศัพท์ จดหมาย E-mail หรือ แม้ แต่ การ ร้องทุกข์ ด้วยตัวเอง เรายัง จะ ทำ เพื่ออนุชนรุ่นหลัง ที่จะตามพวกเรามา เพราะว่า

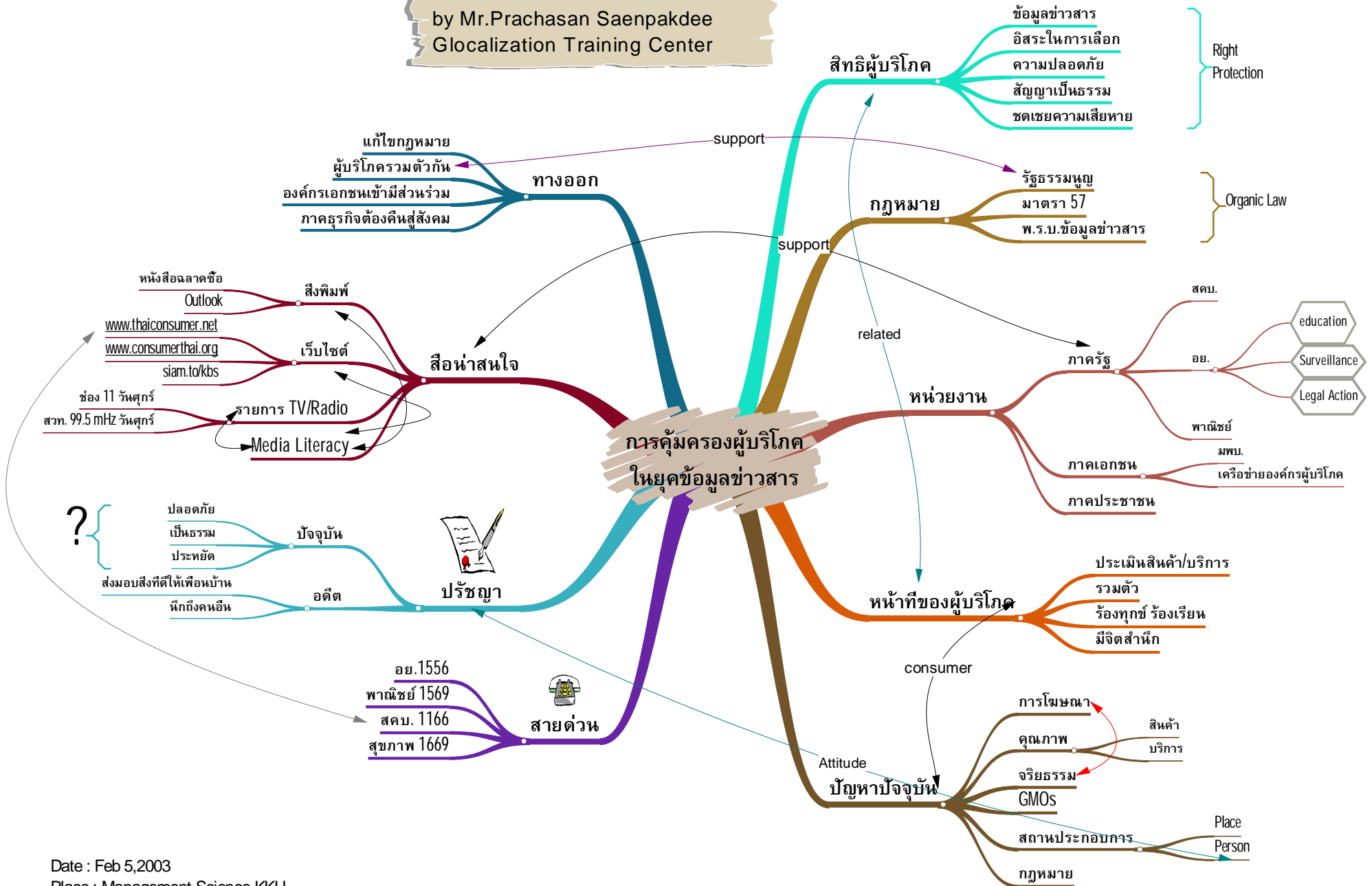


"สังคมดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมสร้าง"





Consumer Protection in Thailand  
by Mr.Prachasan Saenpakdee  
Glocalization Training Center



ผู้บริโภครุ่นใหม่ต้องใส่ใจเรื่องสิทธิตามกฎหมาย  
แผนภูมิความคิดโดย เกษัชกรประชาสรรค์ แสนภักดี

- ผู้เสียหายได้รับการชดเชย ✓
- ต้องพิสูจน์ได้ว่าใครทำผิด ✓
- มีหน่วยงานรัฐประสานการชดเชย ✓
- ประเด็นชดเชยต้องชัดเจน ✓

ได้รับการชดเชย  
ความเสียหาย

- ใช้แบบสัญญามาตรฐาน ✓
- ข้อความในสัญญาเป็นธรรม ✓
- เป็นไปตามกฎหมาย ✓
- มีหน่วยรับเรื่องแก้ปัญหา ✓

ได้รับความเป็นธรรม  
จากสัญญา

สิทธิผู้บริโภค  
ตามกฎหมาย

ได้รับข้อมูลข่าวสาร  
ครบถ้วน

- ข้อมูลทั้งด้านประโยชน์ ✓
- ข้อมูลทั้งด้านผลเสีย ✓
- ข้อมูลจากรัฐ ✓
- ข้อมูลจากผู้ประกอบการ ✓

อิสระในการเลือก  
ซื้อสินค้า/บริการ

- สิทธิที่จะเลือกด้วยตนเอง ✓
- เลือกซื้อตามอิสระ ✓
- ต้องไม่ถูกบังคับจิตใจ ✓
- สร้างทางเลือกให้กับผู้บริโภค ✓

ได้รับความปลอดภัย  
จากสินค้า/บริการ

- ต่อร่างกาย ✓
- ต่อสุขภาพ ✓
- จิตใจ ✓
- แต่ต้องไม่เกิดจากผู้บริโภค ✓



เอกสารประกอบการบรรยาย อาหารปลอดภัย  
 ภก.ประชาธรรม แสนภักดี M.P.H.  
 หัวหน้างานประสานรัฐและท้องถิ่น  
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น



**อาหารปลอดภัย  
 Food Safety  
 เพื่อผู้บริโภคไทย**

- ผ่านสื่อ
- สิ่งพิมพ์
- อินเทอร์เน็ต
- www.fda.moph.go.th
- 1556
- สายด่วน

- การให้ความรู้
- E-Inspection
- เก็บตัวอย่างวิเคราะห์
- ตลาดสด
- แผงลอย
- โรงอาหาร
- ประเมิณสถานที่
- การเฝ้าระวัง
- การดำเนินการตามกฎหมาย
- ปรับ
- ดำเนินคดี

- ผู้บริโภค
- ผู้ประกอบ
- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- พนักงานเจ้าหน้าที่
- สื่อมวลชน
- องค์กรเอกชน NGOs
- พหุภาคี
- นักวิชาการ
- พนักงานเจ้าหน้าที่
- สื่อมวลชน
- องค์กรเอกชน NGOs
- พหุภาคี
- ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์
- เทศบาล
- อบต.
- ราชการส่วนท้องถิ่น

**มาตรการรัฐบาล**

**สารเคมีเป้าหมาย**

- สารเร่งเนื้อแดง
- บอแรกซ์
- ฟอร์มาลิน
- สารฟอกขาว
- สารกันรา
- ยาฆ่าแมลง

**หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

- อย.
- สสจ.
- กระทรวงสาธารณสุข
- กระทรวงอุตสาหกรรม
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงพาณิชย์

**พื้นที่ทำงาน**

- โรงเรียน
- ตลาดสด
- แผงลอย
- สถานที่ผลิตอาหาร
- โครงการอาหารปลอดภัย
- โครงการ อย. น้อย
- ตลาดสดน่าซื้อ
- ผักปลอดภัย
- หมอนามัย
- Clean Food Good Taste
- มาตรฐาน GMP
- HACCP
- อาหาร 54 ชนิด

ข้อมูลเพิ่มเติม  
[www.glocalization.org](http://www.glocalization.org)  
 e-mail : [glocalization@thailand.com](mailto:glocalization@thailand.com)

# สถานการณ์สารพิษตกค้างในอาหาร โดย ภก.ประชาสวรรณ แสนภักดี

## แหล่งข้อมูล

- www.fda.moph.go.th เว็บไซต์
- E-Inspection ศูนย์ข้อมูล
- 1556 สายด่วน

## แนวทางการแก้ไขปัญหา

- โรงอาหาร
- แผงลอย
- โรงเรียนอาหารปลอดภัย
- ตลาดสดน่าซื้อ
- อาหารสะอาด รสชาติอร่อย
- อย.-GMP
- มาตรฐานอาหาร
- เก็บตัวอย่าง
- Mobile Unit
- การเฝ้าระวัง

## อาหารกลุ่มเสี่ยง

- ผัก
- เนื้อสัตว์
- อาหารทะเล

## สารพิษกลุ่มเสี่ยง

- ฟอร์มาลิน
- บอร์เร็กซ์
- สารกันเชื้อรา
- สารฟอกขาว
- ยาฆ่าแมลง

## สถานการณ์ปัจจุบัน

- ไขหวัดนก
- สารตกค้าง
- สุขภาพ

## การดำเนินการ

- ให้ความรู้
  - เป้าหมาย
    - ผู้ประกอบการ
      - ผู้ผลิต
      - ผู้นำเข้า
      - ผู้จำหน่าย
    - ผู้บริโภค
  - จัดทำคู่มือ
    - การผลิต
    - การบริโภค
    - การจำหน่าย
- เฝ้าระวังปัญหา
  - เก็บตัวอย่าง
  - ตรวจสอบสถานที่
- ดำเนินการตามกฎหมาย
  - ตักเตือน
  - ดำเนินคดี
    - ปรับ
    - งดผลิต

## หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- สาธารณสุข
  - อย.
  - สสจ.
  - สสอ.
  - รพช.
  - สอ.
- อื่นๆ
  - เกษตร
  - อุตสาหกรรม
  - พาณิชย์
- พหุภาคี
  - สื่อมวลชน
  - นักวิชาการ

## นโยบายรัฐบาล

- อาหารปลอดภัย
  - กินตามแม่
  - อาหารปลอดภัยถวายแม่
- ครัวโลก
  - วัตถุดิบ
  - อาหารแปรรูป
- สร้างสุขภาพ นำซอมสุขภาพ
  - รวมพลคนเสื่อเหลือง
  - รวมพลคนเสื่อฟ้า

หลักการพิจารณาฉลากผลิตภัณฑ์  
แผนที่ความคิดโดย ภก.ประชาสรรณ แสนภักดี

หลักการ  
พิจารณาฉลาก  
24/6/2547 - v23

ชื่อเครื่องหมายการค้า

- ระบบประเทศ
- สิ่งนำเข้า
- ทะเบียนในประเทศ
- อย.
- จีเอ็มพี
- มอก.
- มาตรฐาน

ข้อแนะนำ/ข้อห้าม

- ร่างกาย
- อันตราย
- ทรัพย์สิน
- เมื่อเกิดปัญหา
- เพื่อลดความรุนแรง
- ควรปฏิบัติ
- ห้ามเด็ก
- ห้ามสตรี
- ห้ามผู้เป็นโรค
- ระบบเฉพาะ



แสดงปริมาณ

- มิลลิลิตร
- ปริมาตร
- ขนาด
- น้ำหนัก
- กรัม
- จำนวนชิ้น
- ต่อห่อ



วันเดือนปี

- วันเดือนปี
- ระบบของไทย
- วันผลิต
- วันหมดอายุ
- 120647
- ควรบริโภคก่อน

เครื่องหมายพิเศษ

- ชาลาล
- บาร์โค้ด
- OTOP



ชื่อประเภท

- แสดงว่าเป็นอะไร
- นำส่งมาจากไหน

แสดงวิธีใช้

- ประโยชน์ใช้สอย
- ใช้ให้ถูกวิธี
- ไม่เกิดอันตรายขึ้น

คำเตือน

- ถ้ามี
- เพื่อการปฏิบัติถูกต้อง



สถานที่ตั้ง

- ตำบล
- ที่อยู่เลขที่
- อำเภอ
- จังหวัด
- โทรศัพท์ติดต่อ
- ผู้ติดต่อ
- ถ้ามี

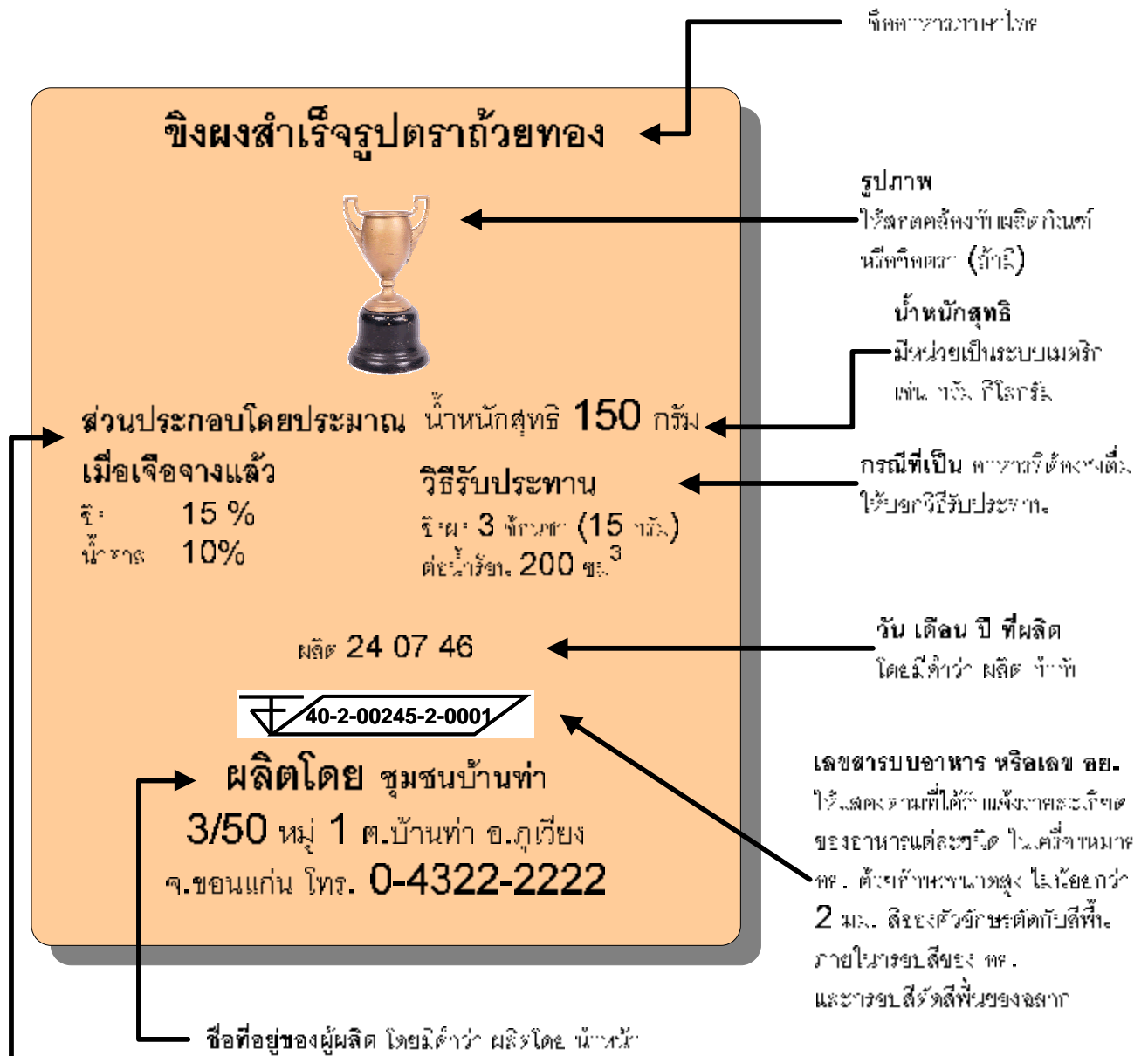


ราคา

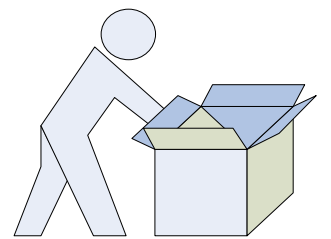
- หน่วยเป็นบาท
- ระบบสกุลเงินอื่นประกอบ
- ราคาต่อหน่วย

หน้าที่หลักของผู้บริโภคยุคใหม่  
คือการประเมิน  
ผลิตภัณฑ์ก่อน  
การบริโภคเสมอ

ตัวอย่างฉลากเครื่องดื่ม : ชนิดผง



ส่วน 1 ของฉลากของเครื่องดื่มผงต้องแสดงส่วนประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่แจ้งให้ฉลาก แล้วโดยแจ้งเป็นรายละเอียดของน้ำหนักเรียงจากปริมาณมากไปน้อย



ตัวอย่างฉลากเครื่องดื่มผง



### ฉลากอาหาร

กล้วยอบน้ำผึ้ง



ตรา กล้วยหอมโนนรัง



ผลิตโดย กลุ่มแม่บ้านบ้านโนนรัง  
เลขที่ 11 หมู่ 8 บ้านโนนรัง อ.โกสุม  
จ.มหาสารคาม โทร.0-4332-4071

ส่วนประกอบโดยประมาณ  
กล้วยหอม 90% น้ำตาล 10%

ผลิตวันที่ 9 เมษายน 2545  
ควรบริโภคก่อน 9 พฤษภาคม 2545

เก็บในที่เย็นและแห้ง

บรรจุ 15 ชิ้น (300 กรัม)



40

จังหวัดขอนแก่น

2

หน่วยงานที่อนุญาตสถานที่

00245

ลำดับที่ 2 ปี พ.ศ. 2545

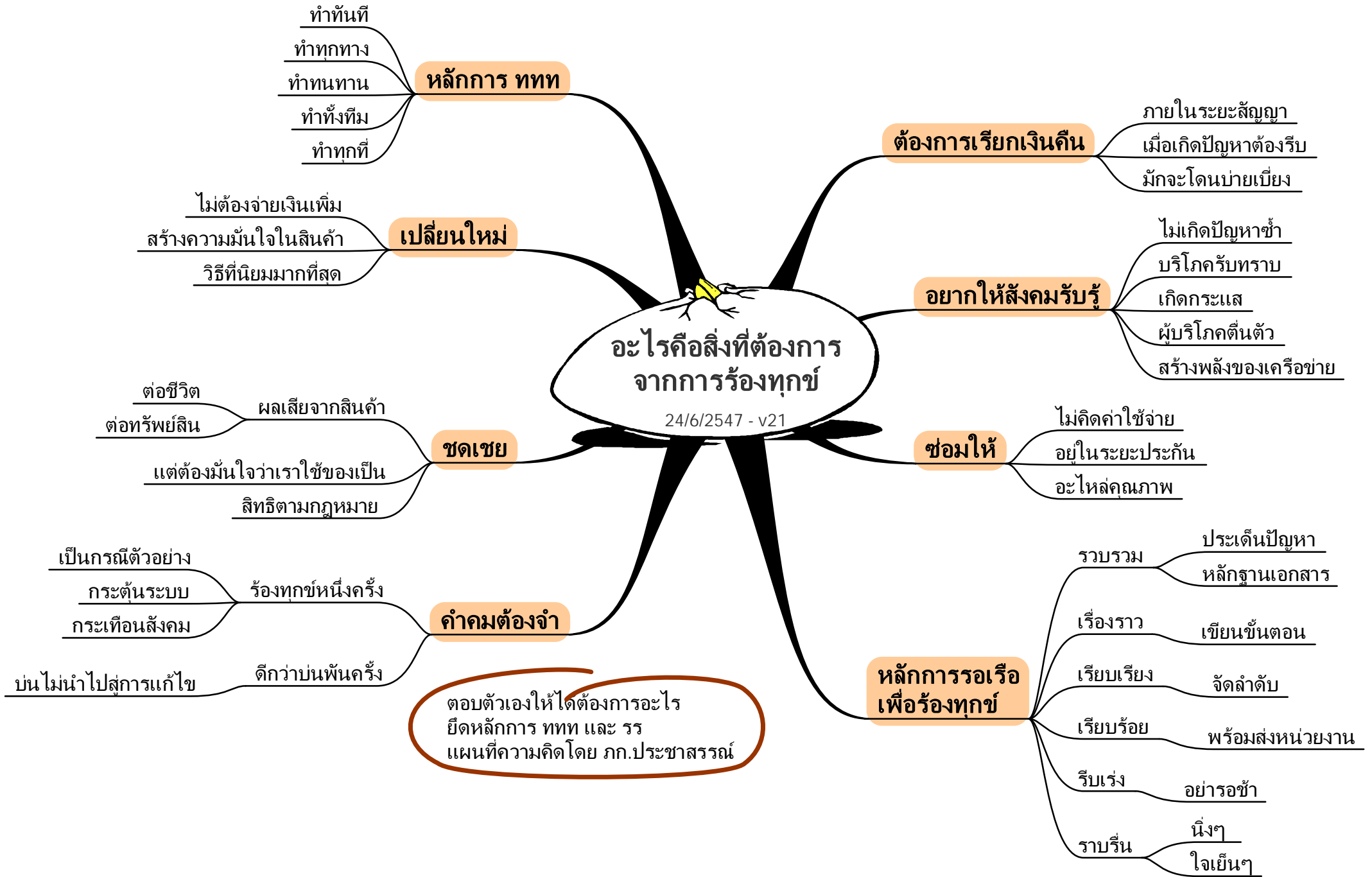
2

หน่วยงานออกใบอนุญาต

0001

อาหารลำดับที่ ๆ

ช่วยกันเฝ้าระวังฉลากอาหารปลอม





# ปัญหาผู้บริโภคไทย โดย ภก.ประชาสรรณ แสนภักดี

## ปัญหาผู้บริโภคไทย ในปัจจุบัน

12/4/2547 - v11

**ขาดความรู้**

- เรื่องสิทธิ
- เรื่องผลิตภัณฑ์
- กลไกราคา
- จำหน่ายตรง
- การตลาด
- ไม่รู้
  - รู้เท่า
  - รู้ทัน
  - รู้กัน
  - รู้แก่
  - รู้เขา
  - รู้เรา
- หน้าที่
  - อย่างไร
  - เมื่อใด

**ทางออก**

- เร่งดำเนินการมาตรา 57
- รัฐส่งเสริมการรวมกลุ่ม
- จัดให้มีศูนย์ข้อมูลเพื่อผู้บริโภค
- สื่อแสดงบทบาท
- สะท้อนปัญหา
- ติดตามประเด็น

**ขาดการรวมกลุ่ม**

- แยกกันต่อสู้
- องค์กรไม่ชัดเจน
- ไม่มีองค์กรที่จดทะเบียน
- ต่างคนต่างอยู่

**ข้อมูลข่าวสาร**

- มีมากเกินไปจนจำเป็น
- ไม่ครบถ้วน
- บิดเบือน
- คุณภาพข้อมูล



### การละเมิดสิทธิ



- ข้อมูลข่าวสาร
- อิสระในการเลือก
- ความปลอดภัยในการบริโภค
- การชดเชยความเสียหาย
- สัญญาที่เป็นธรรม



### กฎหมายล่าหลัง

- ไม่ทันเหตุการณ์
- กฎหมายหลายฉบับ
- บทลงโทษไม่รุนแรง



### หน้าที่ประเมินผลิตภัณฑ์

- ก่อนซื้อ
- ระหว่างใช้
- หลังใช้งาน



### ไม่แสดงหน้าที่



### หน้าที่รวมตัวกัน

- ชมรม
- สมาคม

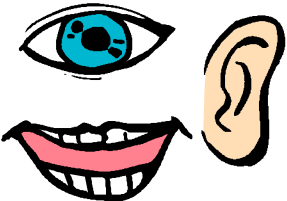
### หน้าที่เฝ้าระวังปัญหา

- ฉลากสินค้า
- ยชมชนาสินค้า



### การร้องทุกข์

- ไม่เป็น
- ไม่ชัดเจน
- ไม่ทันเวลา



แนวคิดเรื่องการทำงานกลุ่มคุ้มครองผู้บริโภค  
โดย เกษัชกรประชาสรรค์ แสนภักดี M.P.H.  
หัวหน้างานประสานรัฐและท้องถิ่น สสจ. ขก.

ประชุมกรรมการ  
ประชุมสมาชิก  
ประชุมผู้บริโภค  
ประชุมผู้บริภค

ประชุมกรรมการ  
ประชุมสมาชิก  
ประชุมผู้บริโภค

ประชุมกรรมการ  
ประชุมสมาชิก  
ประชุมผู้บริโภค

- สำรวจฉลากผลิตภัณฑ์
- สำรวจป้ายโฆษณา
- แผ่นปลิว
- นิตยสาร
- สำรวจเฟ้ารวังสื่อ
- อาหารสด
- อาหารแปรรูป
- เครื่องสำอาง
- ยา
- อื่นๆ
- เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์
- การบริการสุขภาพ

- จัดทำป้ายศูนย์
- กระจายไปยังที่ต่างๆ
- กล่องรับเรื่องร้องทุกข์
- มีแบบฟอร์มร้องทุกข์
- สสจ.
- มหาวิทยาลัย
- พาณิชย์จังหวัด
- ประสานงานเครือข่าย
- ติดตามเตอร์ไซด์
- ห้องน้ำ
- รถยนต์
- จัดทำ sticker ศูนย์ร้องทุกข์

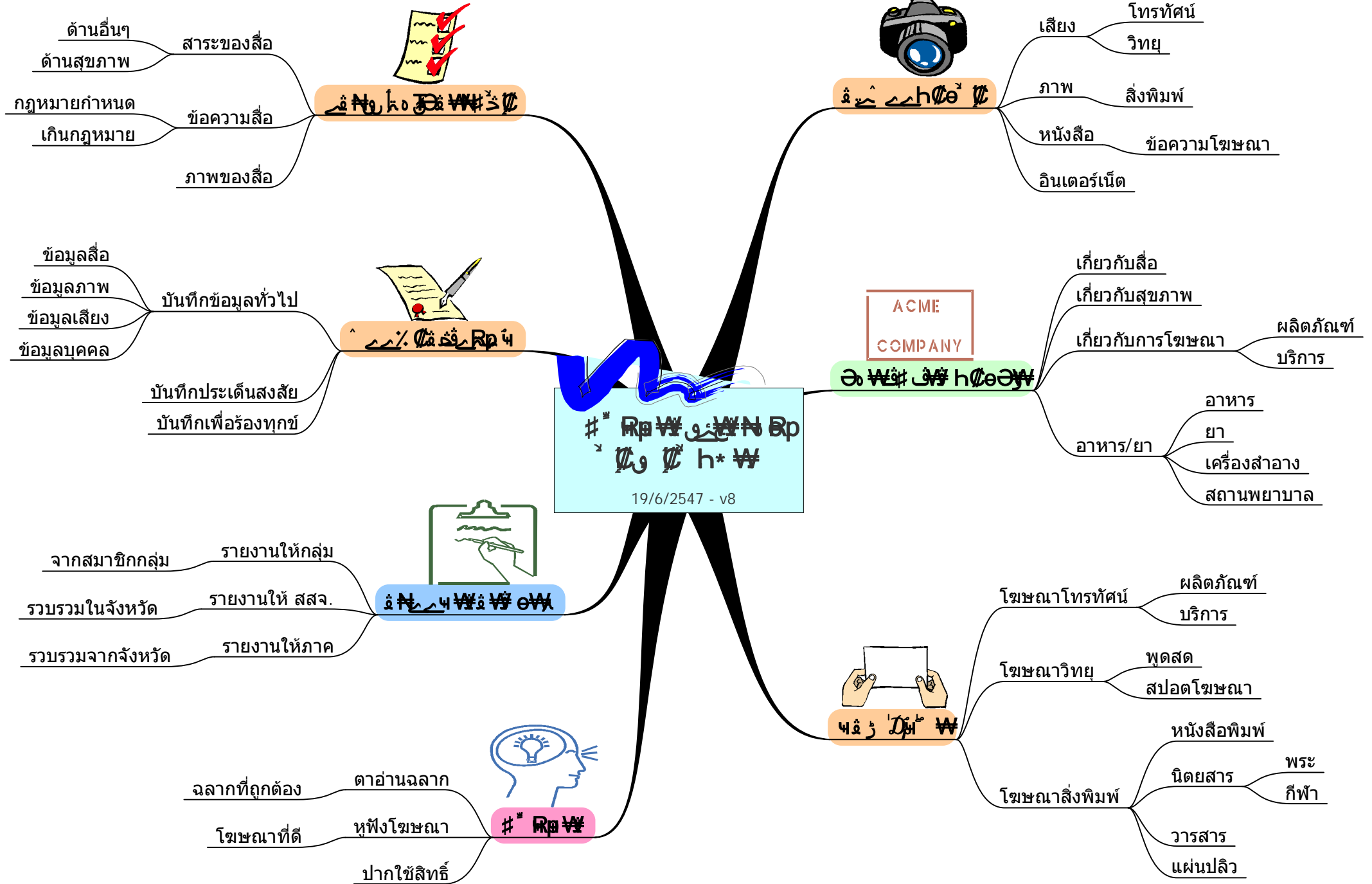
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- เครือข่ายองค์กรผู้บริโภค
- โรงเรียน อย.น้อย

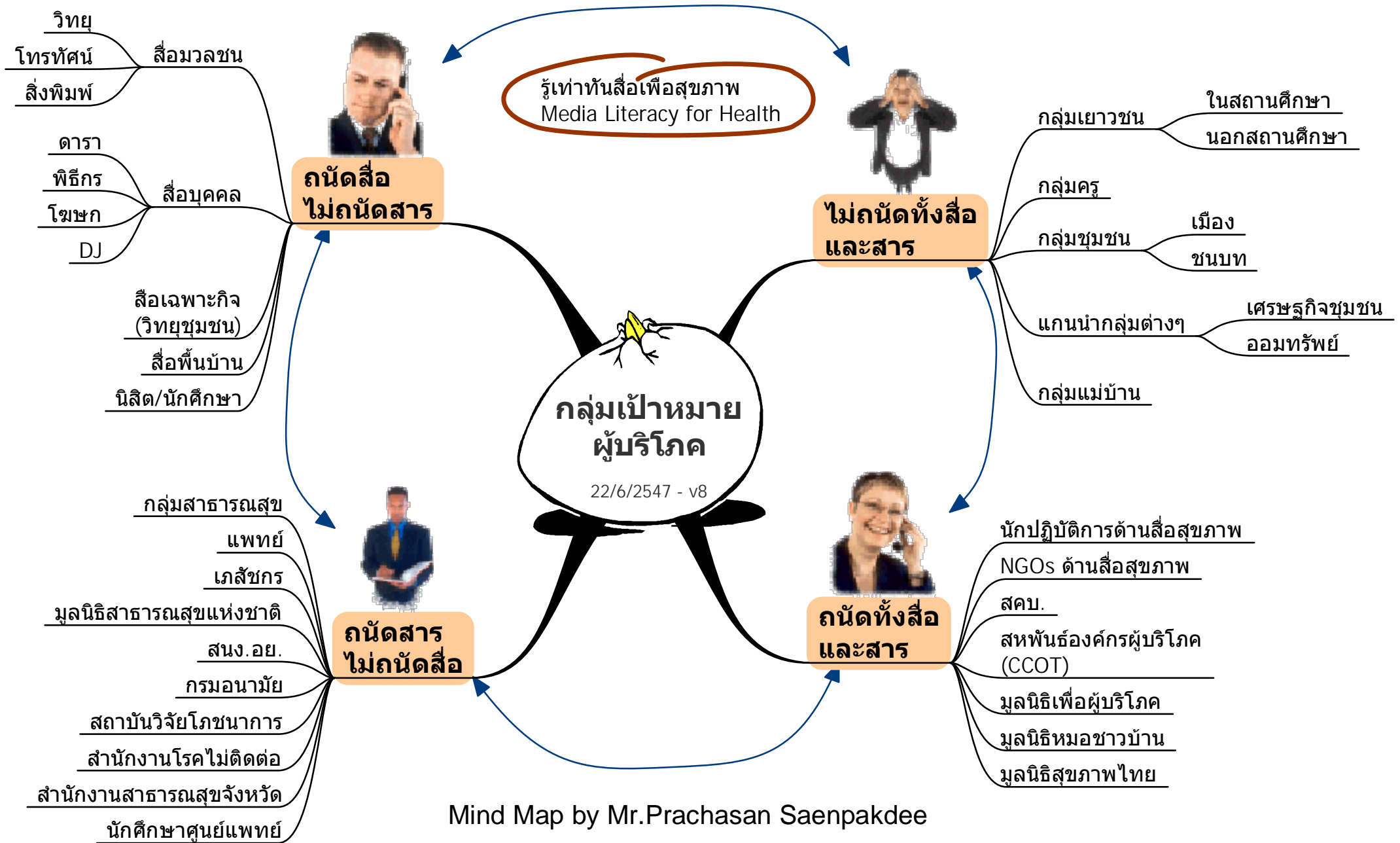
- เสียง
- เสียงตามสาย
- รายการวิทยุ
- แผ่นพับ
- บอร์ดประชาสัมพันธ์
- ข่าวมหาวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัย
- เว็บไซต์
- คณะเภสัช
- สโมสร
- แผ่นชั้นหนังสือ
- แผ่นผ้า/ป้าย cutout

- ประชุมกรรมการ
- วางแผนการทำงาน
- แก้ไขปัญหา
- ประชุมสมาชิก
- เปิดประเด็น
- เสริมความรู้
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์
- ประชุมผู้บริโภค
- เวทีผู้บริโภค
- ผู้ผลิตพบผู้บริโภค

- จัดสัปดาห์รณรงค์
- อาหารปลอดภัย
- บริโภคสำนึก
- จิตสาธารณะ
- สงครามน้ำอัดลม
- การสร้างจิตสำนึก
- การใช้น้ำ
- ลดปริมาณขยะ

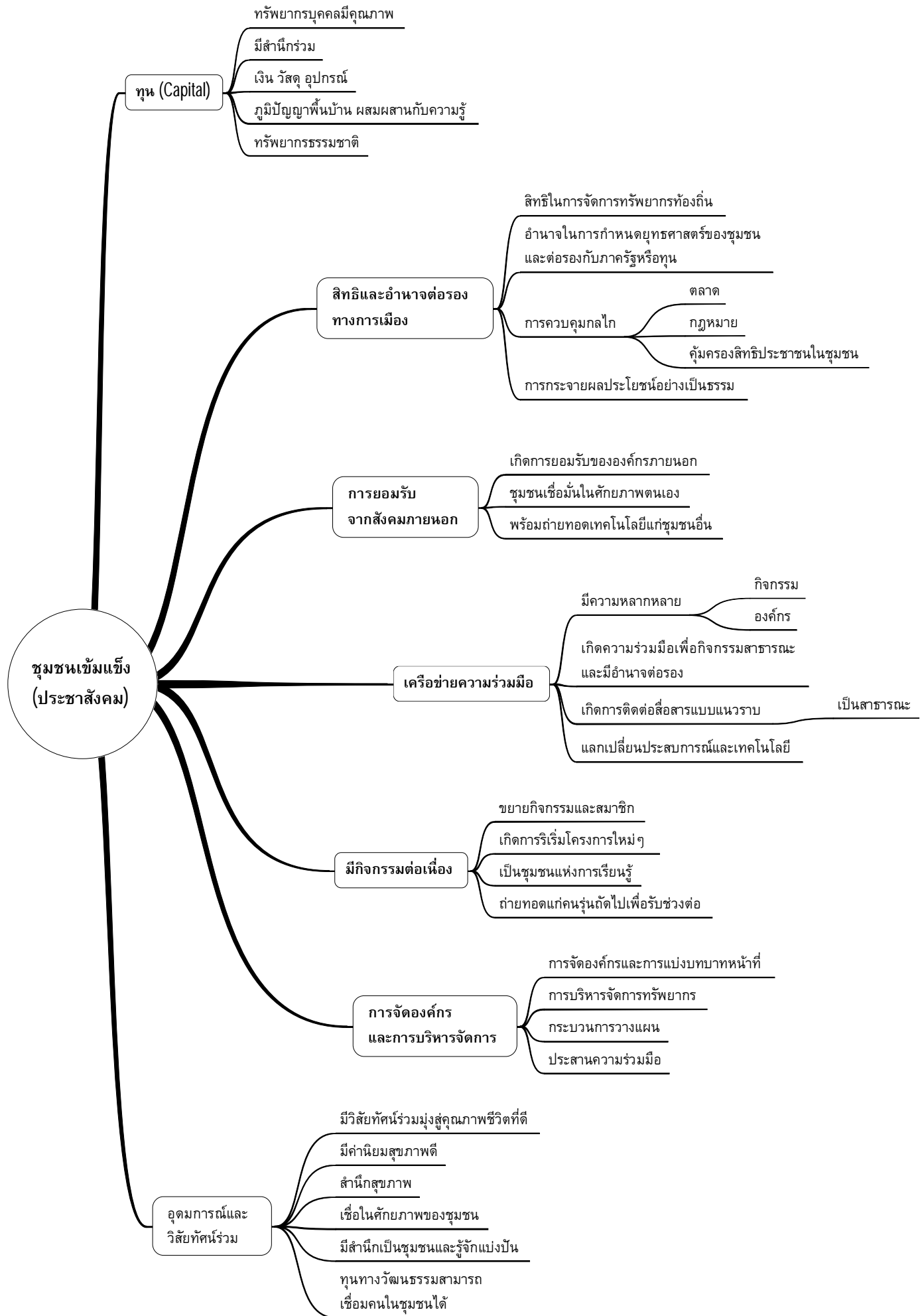
Mind Map by Mr.Prachasan Saenpakdee



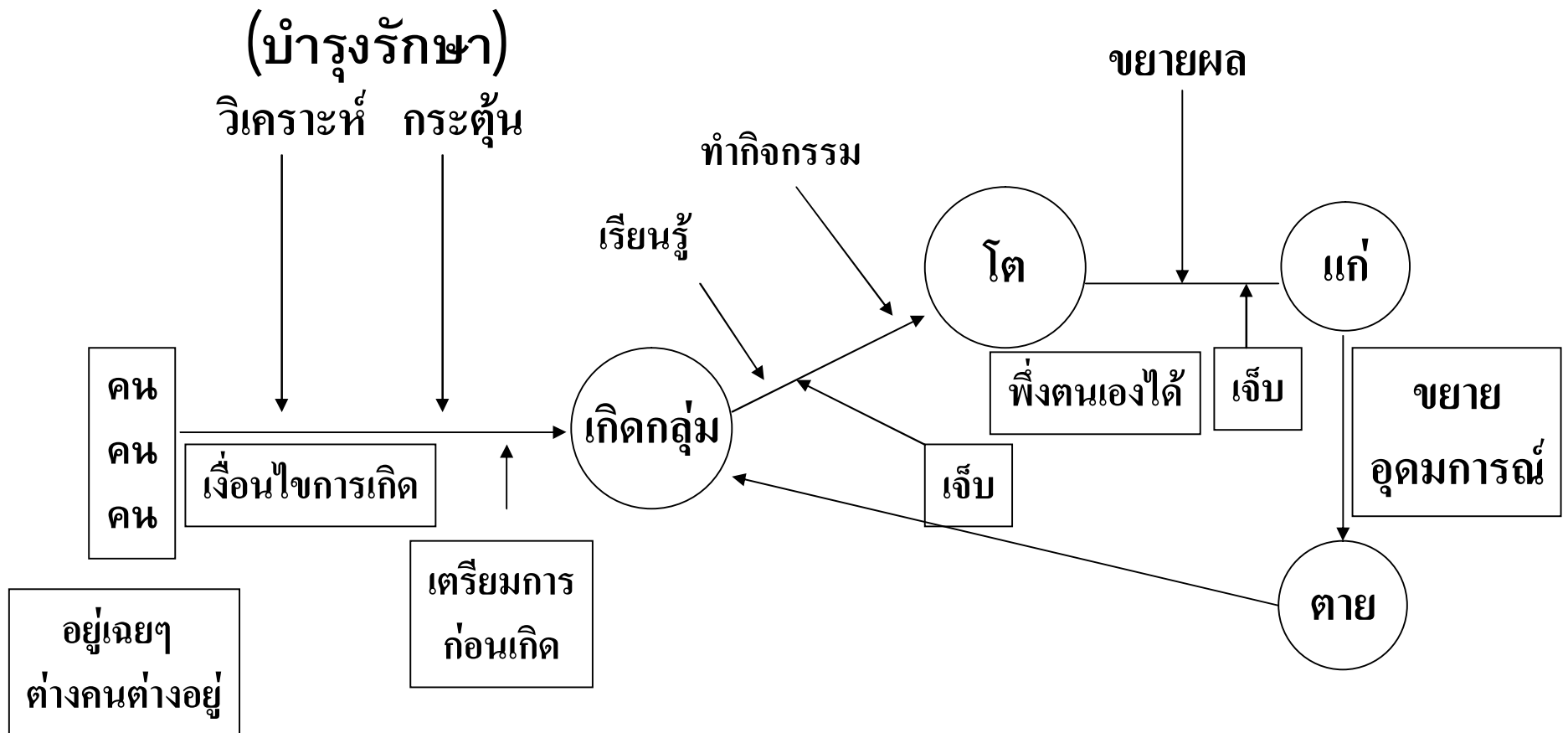


Mind Map by Mr.Prachasan Saenpakdee

# สรุปจากหนังสือ กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง อีระพงษ์ แก้วหาวงษ์



# แนวคิดเรื่องวงจรชีวิตกลุ่ม



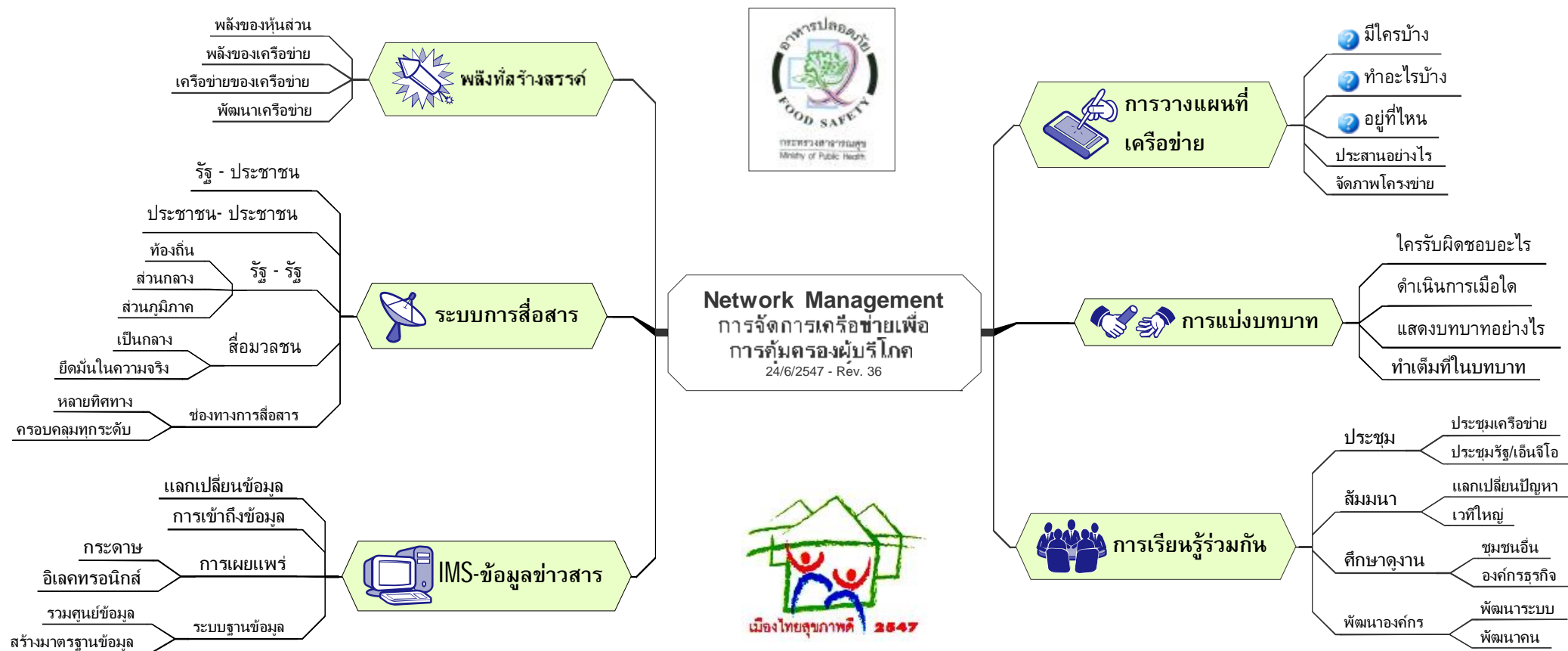


# การจัดการเครือข่ายองค์กรชุมชน โดย เกสซ์กรประชาสรรค์ แสนภักดี

ประเทศไทย

ประชาชน

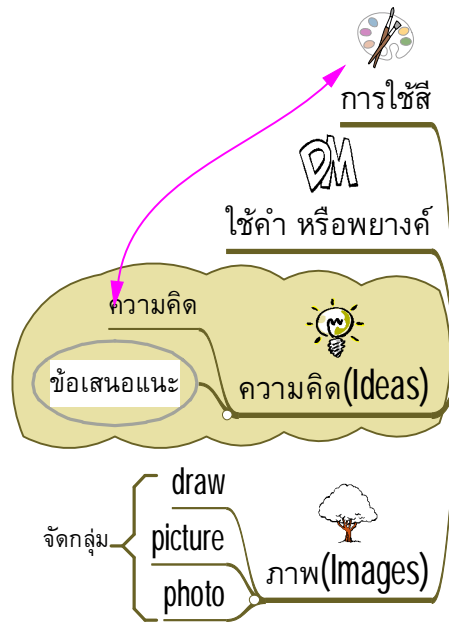
ประชาคม



จากฟังฟังและฟังพา พัฒนาสู่ฟังกัน

concept of Mind Map (R)

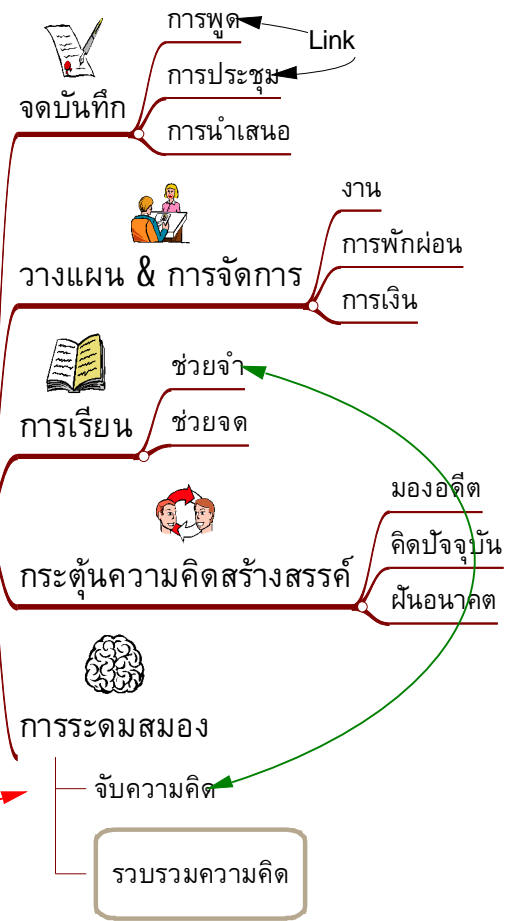
- [www.mind-map.com](http://www.mind-map.com)
- [www.mindjet.com](http://www.mindjet.com)
- [www.mindmapper.com](http://www.mindmapper.com)
- [www.mindgenius.com](http://www.mindgenius.com)
- [www.glocalization.org](http://www.glocalization.org)
- [www.prachasan.com](http://www.prachasan.com)



รายละเอียด

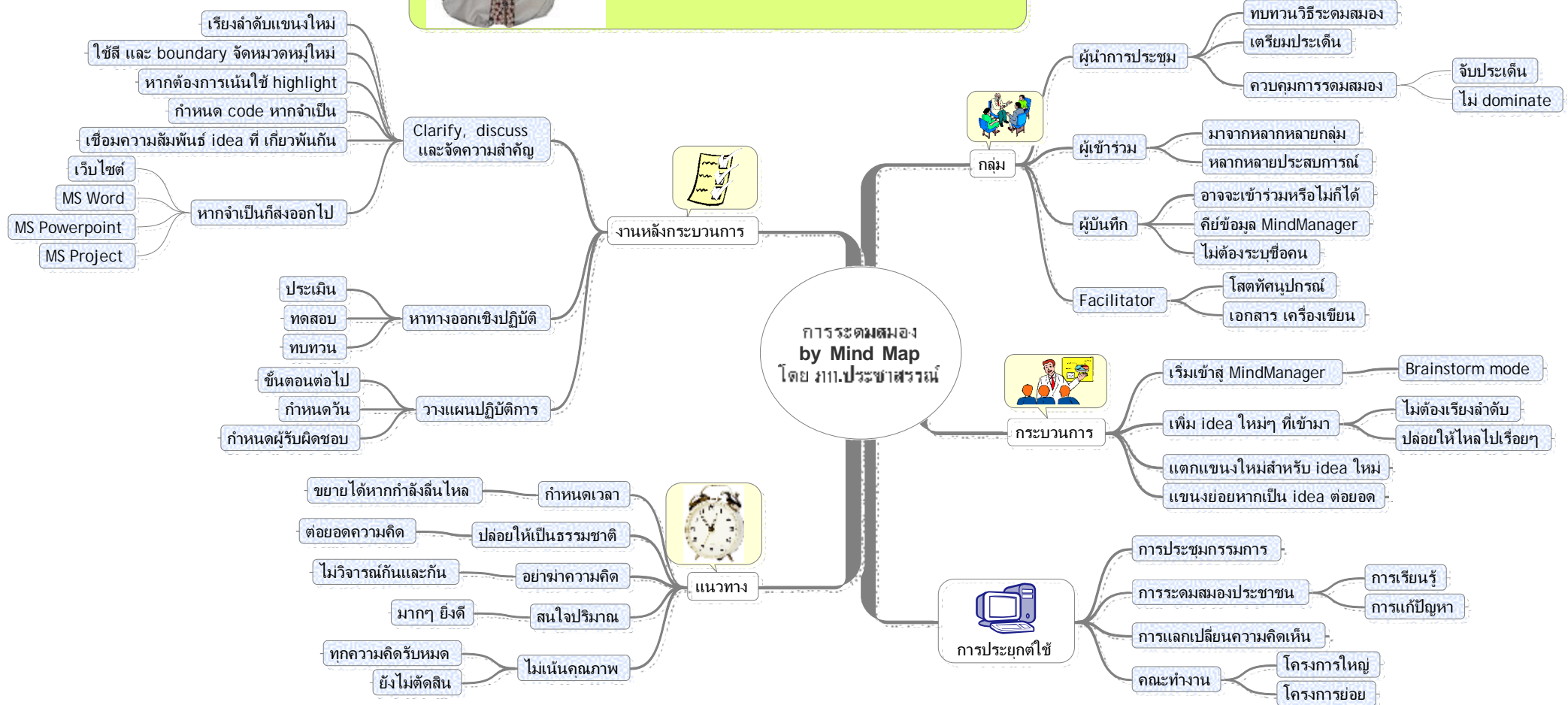
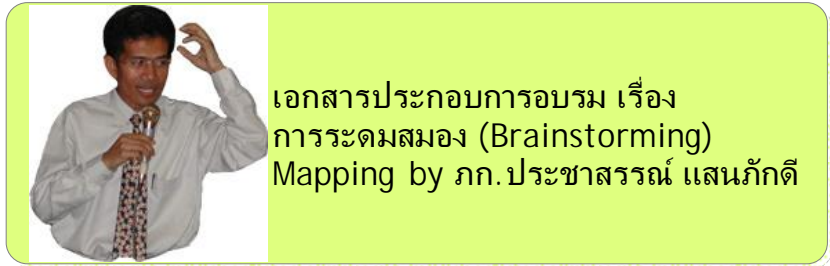
Subject of MIND MAP

การใช้

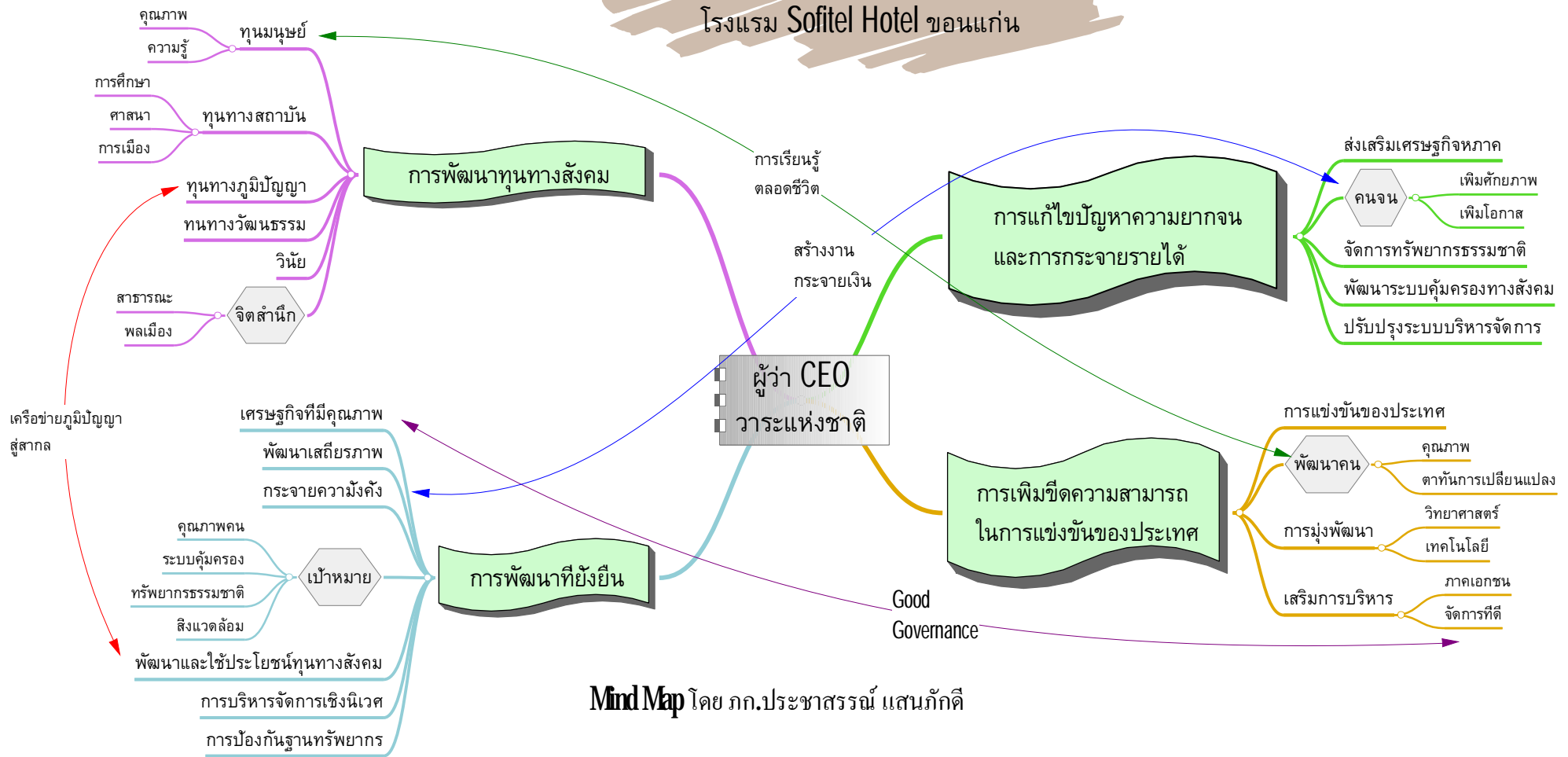


ข้อความเชื่อมโยง

# หลักการในการระดมสมอง Brainstorming โดย ภก.ประชาสรรณ แสนภักดี

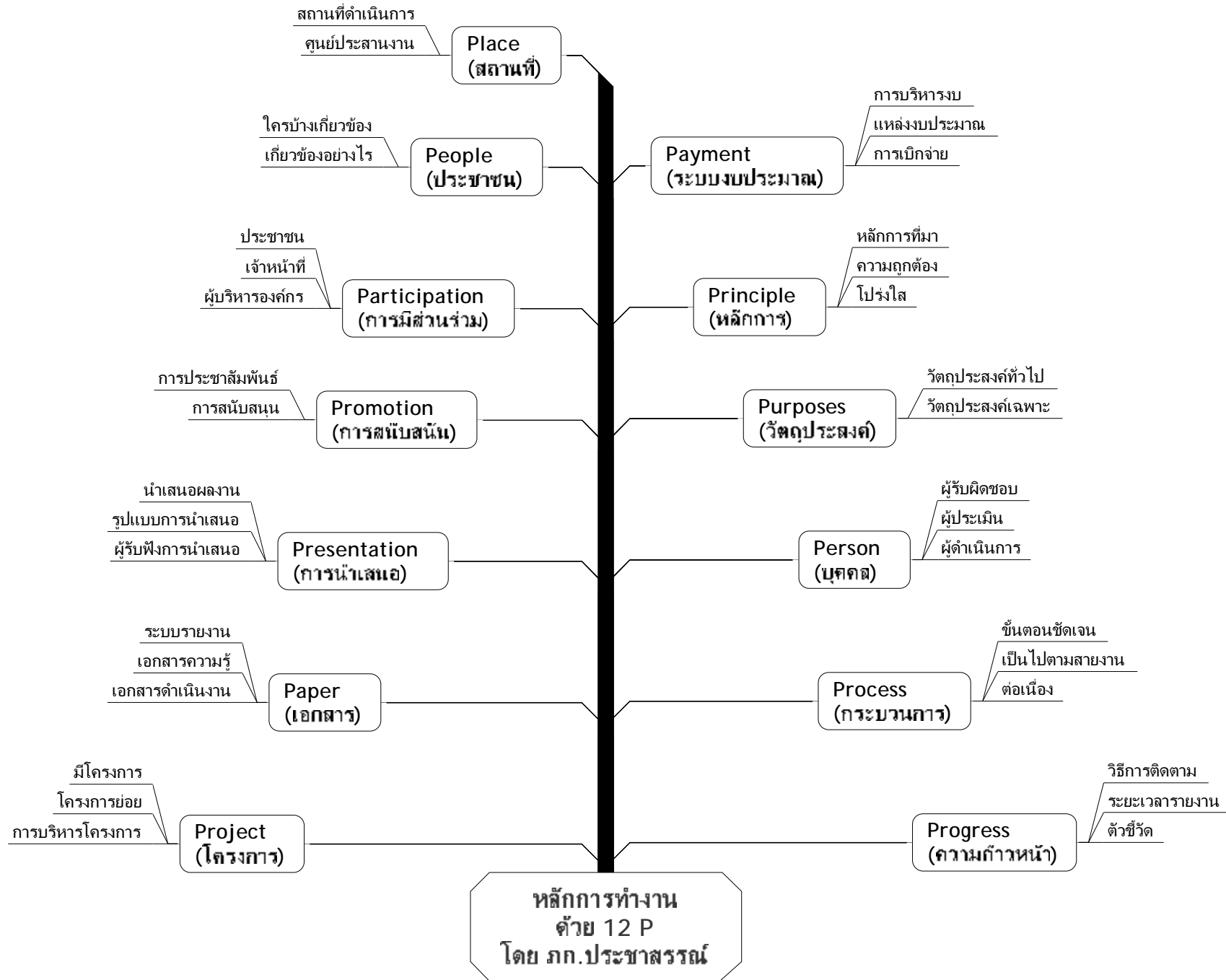


สรุปจากเอกสารการประชุมกำหนด Vision  
 การบริหารแบบ CEO วันที่ 25 กันยายน 46  
 โรงแรม Sofitel Hotel ขอนแก่น



Mind Map โดย ภก.ประชาธรรม์ แสนภักดี

# หลักการดำเนินงานด้วย 12P โดย เกียรติชกรประชาสรรค์ แสนภักดี



# การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Priority Setting)

ผ่านเวทีการประชุม ระดมความคิดเห็น โดยอาศัยหลักฐานทางวิชาการ (evidence-base)

Problems (ปัญหา)	Severity (รุนแรง)	Coverage (ความกว้าง)	Feasibility (เป็นไปได้)	Facilities (ความสะดวก)
ปัญหา 1	/		/	
ปัญหา 2		/	/	
ปัญหา 3		/	/	

กรอบแนวทางการวางแผนกิจกรรมคุ้มครองผู้บริโภค

ลำดับที่	แผนงาน/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีดำเนินการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ศูนย์ฝึกอบรมภูมิปัญญาสู่สากล

[www.glocalization.org](http://www.glocalization.org)



องค์กรฝึกอบรม เพื่อการพัฒนาศักยภาพ ของ  
บุคลากรในองค์กรทุกระดับ ที่ดำเนินงานในระดับ  
ท้องถิ่นที่ท่านเข้าถึงได้โดยไม่ต้องเดินทางไกลไป  
ถึงกรุงเทพฯ ภายใต้การบริหารงานของทีมงานมือ  
อาชีพ โดยการนำของผู้จัดการศูนย์ฝึกอบรม

**เกสัชกรประชาสรรณ์ แสนภักดี**



[www.prachasan.com](http://www.prachasan.com)

**ท่านฝึก เราฝึก**

ด้วยหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองทุกความต้องการ (courses)

- ศิลปะการพูดในที่ชุมชน (Public speaking)
- การนำเสนอผลงานอย่างมืออาชีพ (Presentation)
- การพัฒนาเว็บไซต์องค์กร (Web site design)
- การถ่ายภาพระดับมืออาชีพ (Photography)
- การเขียนแผนที่ความคิดด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Mind Map<sup>®</sup> by computer software)
- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลขั้นสูงด้วย MS Access
- การบริหารโครงการด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Project Management by computer software)
- ที่ปรึกษาระบบการพัฒนาสถานที่ผลิตอาหาร (GMP)
- ให้คำปรึกษาและบริการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS/FW



**Glocalization  
Training  
Center™**

เงินที่เท่ากันเราให้ท่านมากกว่า

**D-Mind Map<sup>®</sup>**

**[Glocalization@thailand.com](mailto:Glocalization@thailand.com)**

ที่ตั้ง เลขที่ 11 หมู่ 8 บ้านหนองโจด ตำบล  
บ้านเปิด อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น 40000  
โทรศัพท์./โทรสาร 0-4332-4071  
มือถือ 0-1661-8579 (24 hrs)

